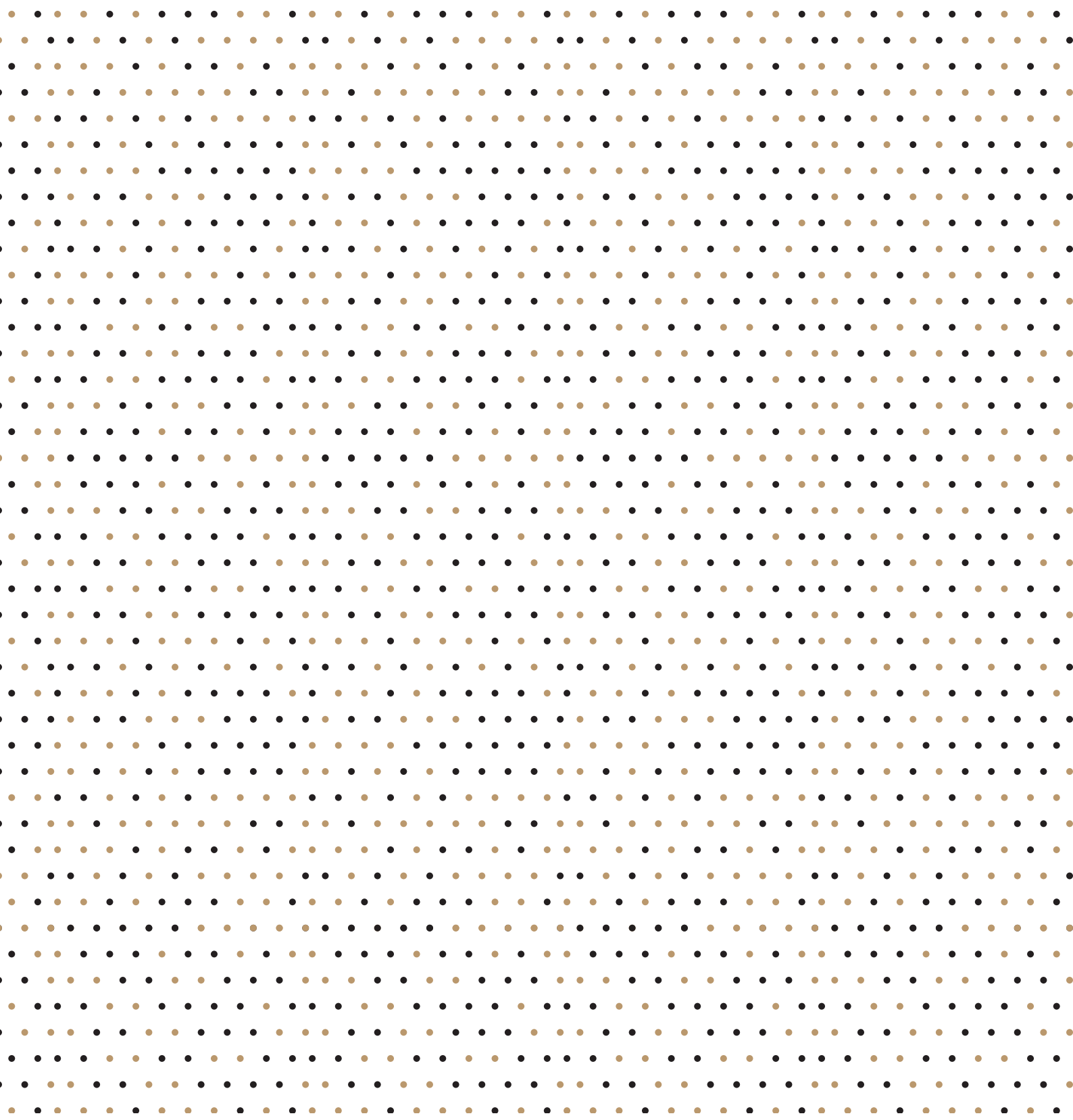

edukativni program

NARODNOG MUZEJA ZADAR

2023./2024.

NARODNI MUZEJ ZADAR

SADRŽAJ

UKRATKO O NARODNOM MUZEJU ZADAR	4
ODJELI NARODNOG MUZEJA ZADAR	
Etnološki odjel.....	5
Prirodoslovni odjel	6
Galerija umjetnina.....	7
Muzej grada Zadra.....	8
KAKO SVIMA OLAKŠATI POSJET MUZEJU?	9
KRENIMO NA RADIONICE.....	10
Što želimo postići s edukativnim programom?	10
Kakve koristi imaju posjetitelji muzeja?.....	11
PROGRAM RADIONICA NARODNOG MUZEJA ZADAR	12
Dvije Palače (Kneževa i Providurova palača) Galerija umjetnina i Muzej grada Zadra, Trg Petra Zoranića 1	13
Muzej grada Zadra, Poljana pape Aleksandra III 2	16
Etnološki odjel, Narodni trg 1	17
Prirodoslovni odjel, Medulićeva 2.....	20
PRIGODNE RADIONICE	39
Prigodan program u sklopu manifestacija	41
Program za odrasle	41
NATJEČAJI LIKOVNI, LITERARNI, FOTOGRAFSKI	42
Županijo, sretan ti rođendan!	42
Božić u mom domu	42
Skriveni kutak moga grada	43
Kneževa i Providurova u mom sjećanju	43
Jedna škola – jedan spomenik	44
CIJENE ULAZNICA ZA IZLOŽBE	45
Stručna vodstva	45
Cijena radionica	45
KONTAKT.....	45
RADNO VRIJEME.....	46
IMPRESSUM	46

Ukratko o Narodnom muzeju Zadar

Narodni muzej Zadar je osnovan 1832. godine kao kompleksni muzej s ciljem istraživanja, čuvanja i komuniciranja prirodne i kulturne baštine te kao takav djeluje do danas. Već više od 190 godina slijedi istraživačku, prezentacijsku, izdavačku i pedagoško - andragošku misiju temeljenu na bogatom fundusu.

Fundus muzeja broji preko 100 000 predmeta i predstavlja baštinski kapital kojim se komuniciraju kulturne i prirodne vrijednosti te identitet Zadra i šire regije. Organizacijom, suorganizacijom i ugošćavanjem izložbi drugih ustanova te organizacijom stručnih i znanstvenih skupova, radionica, kulturnih manifestacija, koncerata i promocija Narodni muzej Zadar predstavlja nezamjenjivu kulturnu, obrazovnu, društvenu i turističku točku grada i županije. Završetkom obnove Providurove i Kneževe palače 2022. godine Narodni muzej Zadar širi izložbenu i edukativnu djelatnost na prostor u kojem je, kratko nakon osnivanja muzeja, smještena prva donirana građa, u prostore u kojima je stolovala pokrajinska vlada koja ga je i osnovala 1832. godine. Iako nikada nije ni izašao u potpunosti iz povijesnog prostora jer su Galerija umjetnina i Prirodoslovni odjel, kao dio Narodnog muzeja Zadar, od svog osnutka smješteni u Providurovoj palači.

U svom sastavu NMZ objedinjuje četiri odjela: Etnološki odjel, Prirodoslovni odjel, Galeriju umjetnina i odjel Muzej grada Zadra; izložbene paviljone: Gradsku ložu, Kneževu i Providurovu palaču (ujedinjene pod nazivom II Palače), multimedijalni posjetiteljski centar Mali arsenal; dislocirane područne zbirke na otoku Ižu: Područnu etnografsku zbirku Veli Iž i Područnu kulturno-povijesnu zbirku Mali Iž; stručne službe: Dokumentacijsku, Pedagošku i Službu za marketing i odnose s javnošću.

Odjeli Narodnog muzeja Zadar

ETNOLOŠKI ODJEL

Godine 1950., 30. travnja, uz stručnu pomoć djelatnika zagrebačkog Etnografskog muzeja, otvoren je Etnološki odjel u Gradskoj straži. Prvotnu osnovicu zbirki Etnografskog odjela činilo je dvjestotinjak različitih predmeta (tekstil, nakit, oružje i drveni predmeti), tj. zbirka Dušana Jurkovića, pravnik, koji je bio i prvi upravitelj Narodnog muzeja Zadar. Danas Etnološki odjel sadrži 15 zbirki sa više od 5 000 predmeta: zbirka *Nošnji*, zbirka *Nakita*, zbirka *Oružja*, zbirka *Kućnog tekstila*, zbirka *Narodnog gospodarstva*, zbirka *Pokućstva i sitnog inventara*, zbirka *Keramike*, zbirka *Rukotvorstva i obrta*, zbirka *Glazbenih instrumenata*, zbirka *Običaja i vjerovanja*, zbirka *Slika, starih Fotografija i razglednica*, zbirka *Obitelji Petrović*, zbirka *Suvenira*, zbirka *Tkanja i tapiserija Ivana i Ane Tomljanović*, *Područna zbirka Veli Iž*.

Etnološki odjel prikuplja tradicijsku seosku kulturu sjeverne Dalmacije koja se dijeli na dinarsko i jadransko područje. Svi postavi naglašavaju specifičnosti tih kultura prikazujući ih kroz različite teme. Spoznaja da se etno baština najbolje upoznaje

kroz aktivno usvajanje usmjerila je Etnološki odjel prema organiziranju različitih radionica. Cilj ovih radionica je upoznavanje prvenstveno nastavnog kadra s tradicijskom kulturom sjeverne Dalmacije kao značajnim dijelom kulturnog identiteta ovog područja te mogućom primjenom i preinakama određenih segmenata u suvremenom životu. Pod svojim okriljem brine se i za Područnu etnografsku zbirku Veli Iž koja je nastala zalaganjem lokalnih pojedinaca 1975. godine. Tada su, uz pomoć i suradnju Etnografskog odjela, napravili postav od darovanih predmeta isključivo domaće etnološke građe. Zbirka je smještena u bivšem ljetnikovcu zadarske plemićke obitelji Fanfogna iz XVIII. st. i broji 781 predmet.

Etnološki odjel danas nije samo mjesto upoznavanja seoske tradicijske kulture sjeverne Dalmacije već i mjesto dijaloga stanovništva ovog područja s vlastitom kulturnom baštinom i traženja vlastitog kulturnog identiteta u suvremenim kulturnim i civilizacijskim okolnostima.

PRIRODOSLOVNI ODJEL

Temeljna djelatnost sastoji se od prikupljanja i istraživanja prirodnina te znanstvene i stručne obrade prikupljenog prirodoslovnog materijala. To se odvija kroz različite aktivnosti koje obuhvaćaju skupljanje građe, prepariranje, identifikaciju, dokumentaciju, zaštitu i prezentaciju fundusa kroz povremenu izložbenu djelatnost ili druge edukativne manifestacije. Korijene vuče još od vremena francuske vladavine u Zadru kad je u sklopu Zadarskog liceja namjesnik Vincenzo Dandolo uložio velika sredstva u osnivanje Prirodoslovnog kabineta. Kako su brojne vrste biljnog i životinjskog svijeta pod strogim režimom zaštite, mnoge vrste se više ne izuzimaju

iz prirode već se fotografiraju. Stoga fotografija prirodnina ima sve veći značaj. Cilj Prirodoslovnog odjela je njegov daljnji razvoj kako u stručnom tako i u znanstvenom pogledu što podrazumijeva i daljnje dopunjavanje zbirki novim materijalom koji bi u konačnici svojim opsegom prezentirao bogatstvo i raznolikost Zadarske županije. Na taj će se način stvoriti jedinstvena zbirka koja će kao neprocjenjiva baza podataka biti dostupna stručnjacima i široj javnosti, a kao dokument ovog vremena će se čuvati za buduće generacije.

GALERIJA UMJETNINA

Osnovana je nakon Drugoga svjetskog rata u potpuno razorenom gradu 10. listopada 1948. godine. Od osnutka do 1963. godine bila je samostalna ustanova. Muzejsko-galerijsko poslanje Galerije obuhvaća skupljanje umjetnina uglavnom s područja Hrvatske, čuvanje građe, istraživanje i predstavljanje fundusa te prezentiranje zbivanja na suvremenoj umjetničkoj sceni putem studijskih, monografskih, retrospektivnih i tematskih izložbi te međumuzejskih i međunarodnih razmjena. Fundus od početnih 80 radova narastao je otkupima i donacijama na 2100 umjetničkih predmeta. Tome treba dodati i oko 30 tisuća negativa fotoreporterskog opusa Ante Brkana.

Galerija umjetnina u svom fundusu posjeduje umjetnine XVII., XVIII. i XIX. st. te čuveni „Ugljanski triptih“ iz XIII. st. (stalna posudba SICU), a najveći dio pripada XX. stoljeću. Građa je podijeljena na: Zbirku ikona, Zbirku starog slikarstva, Zbirku umjetnosti XIX. i prve polovine XX. st., Zbirku suvremene

umjetnosti, Legat Ivana Palčića, Zbirku fotografija, Zbirku negativa Ante Brkana i Zbirku Novaković. Prezentira umjetničku građu (slikarstva, kiparstva, fotografije, umjetnosti novih medija...) putem izložbi studijskog, tematsko-problemskog, monografskog, retrospektivnog i revijalnog karaktera.

MUZEJ GRADA ZADRA

Osnovan je 1. siječnja 1960. godine, kao samostalna pravna osoba, potom se u prosincu 1962. godine integrira u Narodni muzej Zadar pod imenom Kulturno-historijski odjel. Stvaranjem neovisne Republike Hrvatske dolazi do reorganizacije Narodnog muzeja, spajaju se dva odjela, Kulturno-historijski odjel i Odjel radničkog pokreta, NOB-a i socijalističke izgradnje (skraćeno nazvan Odjel revolucije) u odjel Muzej grada Zadra. Djeluje u zgradi koja je do Napoleona bila krilo samostana sv. Krševana, pretvoreno kasnije u Licej, a potom u pučku školu i ekonomski tehnikum. U savezničkom bombardiranju tijekom Drugog svjetskog rata zgrada je stradala i obnovljena je 1962. godine za

potrebe Muzeja grada Zadra. Sakuplja kulturna dobra nastala u razdoblju od kraja XIII. st. do danas, a građa je podijeljena na kulturno-povijesnu zbirku i zbirku novije povijesti. Stalni postav, do izrade novog, zamjenjuje stalna izložba Šest salonskih priča (Povijesni ambijenti Narodnog muzeja Zadar) u Svečanim dvoranama Kneževe palače, koja govori o šest povijesnih razdoblja ovog grada.

Područna kulturno-povijesna zbirka Mali Iž osnovana 1978. godine i od tada je pod stručnom skrbi odjela Muzej grada Zadra. Obrađuje kulturnu povijest otoka Iža od prapovijesti do današnjih dana, s posebnim osvrtom na stradanje Maloižana u Drugom svjetskom ratu od talijanskih fašističkih okupatora. Smještena je u zaseoku Knež u Malom Ižu na otoku Ižu.

Kako svima olakšati posjet muzeju?

- » Na vrijeme kontaktirajte muzej i dogovorite vrijeme posjeta/radionica
- » Raspitajte se za cijenu sudjelovanja na radionicama i/ili posjeta muzeju
- » Prilikom najave istaknite temu radionice na kojoj želite sudjelovati
- » Ostavite podatke o dobi i broju sudionika koji će posjetiti muzej i/ili sudjelovati na radionicama
- » Objasnite djeci/učenicima da se predmeti u muzeju ne smiju dirati zbog mogućeg oštećenja
- » Potaknite djecu/učenike na aktivno sudjelovanje prilikom posjeta i za vrijeme trajanja radionica
- » Prije posjeta i/ili održavanja radionica objasnite djeci/učenicima u koji muzej idu i što ih tamo očekuje
- » Nakon posjeta i/ili radionica razgovarajte s djecom/učenicima o viđenom i naučenom
- » Potaknite djecu/učenike na razgovor, crtanje i/ili pisanje o predmetima koje su vidjeli u muzeju
- » Pošaljite nam Vaše komentare i doživljaje, kao i prijedloge za daljnju suradnju

Krenimo na radionice

MATERIJAL ZA ODRŽAVANJE RADIONICA?

Osigurava organizator programa Narodni muzej Zadar

BROJ SUDIONIKA PO GRUPI NA RADIONICAMA: maksimalno 25

BROJ SUDIONIKA PO GRUPI NA STRUČNOM VODSTVU: maksimalno 30

PRIJAVE NA RADIONICE, LIKOVNE I LITERARNE NATJEČAJE, POSJETE IZLOŽBAMA U SVIM IZLOŽBENIM PROSTORIMA NA E-MAIL ADRESU:

pedagog@nmz.hr i putem web obrasca na **www.nmz.hr**

KONTAKT OSOBA: Lucija Sekula, muzejska pedagoginja

Što želimo postići s edukativnim programom?

- » usvajanje znanja o predmetima koji se čuvaju, sakupljaju i izlažu u muzejskim prostorima i o radu muzeja
- » primjena stečenog znanja na praktični rad
- » poticanje razvoja svijesti o potrebi zaštite i očuvanja kulturne i prirodne baštine
- » stvaranje navika odlaska u muzej
- » percipiranje muzejskih prostora kao prostora zabavnog i aktivnog učenja
- » pronalaženje, predstavljanje i usvajanje, u skladu s dobi polaznika, osnovnih činjenica o prirodi, društvu, kulturi, religiji, čovjeku i njegovu djelovanju u prošlosti i sadašnjosti u zavičaju i šire (govor, pisanje, crtanje i slikanje)

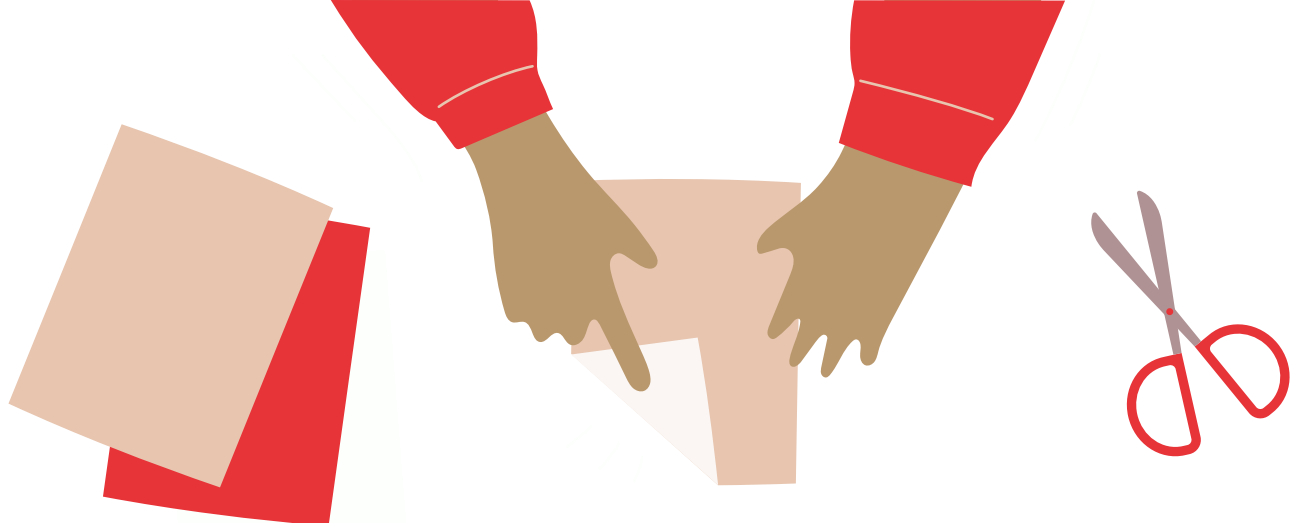

Kakve koristi imaju posjetitelji muzeja?

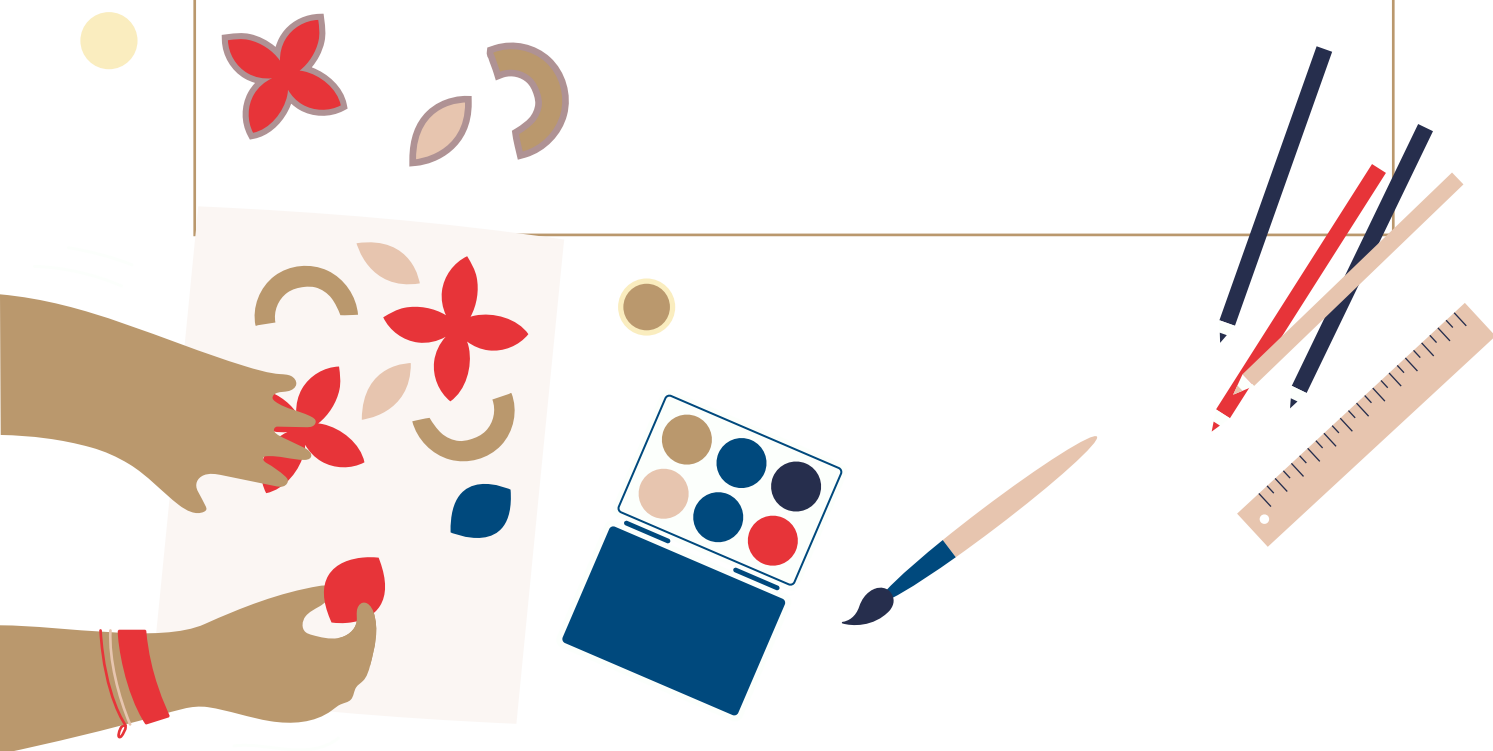
Sudionici će:

- » Razlikovati prošlost, sadašnjost i budućnost povezujući ih s nekim važnijim događajima iz vlastite prošlosti i prošlosti zavičaja
- » Imenovati i opisati predmete, osobe i događaje prošlosti u odnosu na sadašnjost i navesti razloge zbog kojih su se dogodile promjene
- » Usvojiti znanja o društvenim odnosima i pojavama, o društvenim i prostornim strukturama i kontekstu u prošlosti i sadašnjosti te promišljati o njihovu značenju za budućnost
- » Upoznati i znati objasniti svoj odnos prema drugima, odnose među ljudima, odnose ljudi prema svijetu koji ih okružuje, društveni, kulturni, gospodarski i politički razvoj čovjeka i društva
- » Razviti sposobnost tumačenja društvenih pojava i procesa na lokalnoj razini
- » Steći znanja i sposobnost kritičkoga prosuđivanja
- » Upoznati se s nekim vrstama živog svijeta koji ih okružuje i stvoriti svoj kritički stav prema njemu

Program radionica Narodnog muzeja Zadar

što vas sve očekuje u Narodnom muzeju Zadar:
Od 1.10. 2023. godine do 30.6. 2024. godine

RADIONICE U DVIJE PALAČE (KNEŽEVA I PROVIDUROVA PALAČA) GALERIJA UMJETNINA I MUZEJ GRADA ZADRA

Trg Petra Zoranića 1

Vijećanje u vijećnici

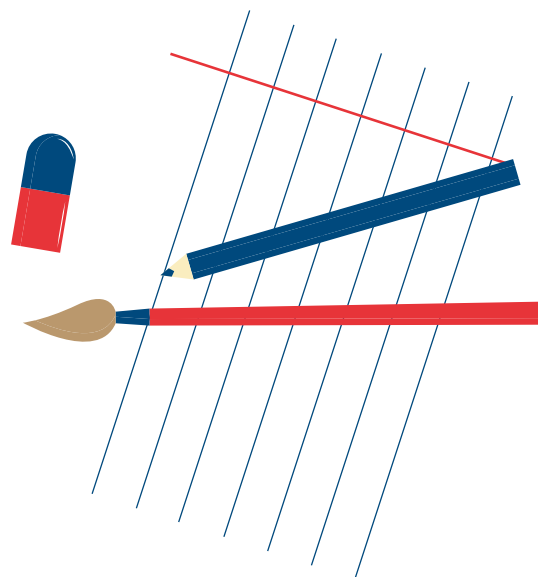
TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim i srednjim školama

OPIS: Radionica igranja uloga. Zanima li vas kako je život u Providurovoj palači izgledao u ne tako dalekoj prošlosti? Jeste li spremni zaviriti u taj dio povijesti? Pripremili smo za vas različite scenarije temeljene na povijesnim činjenicama i povijesne uloge u kojima ćete se boriti za pravdu sa svojim kolegama iz učionice.

IZVOĐENJE RADIONICE:

- vodstvo kroz II palače, upoznavanje s prošlim povijesnim ulogama Kneževe i Providurove palače
- razgovor o ulozi vijećnice u Providurovoj palači
- Podjela sudionika na uloge: sudac, okrivljenik, tužitelj, zapisničar, zatvorski čuvar, svjedoci. Uloge se dijele izvlačenjem papira na kojima su napisane uloge.
- odabir „sudskog slučaja“ izvlačenjem papira s opisima slučaja
- pokretanje „parnice“

Jedan svijet

CILJ RADIONICA: - neposredni doživljaj umjetnosti kao temeljni princip procesa prihvaćanja, razumijevanja i vrednovanja umjetnosti i kulturne baštine

- stjecanje vizualnih znanja i vještina temeljenih na susretu s autentičnim umjetničkim sadržajima i podražajima
- povezivanje umjetničke aktivnosti i stvaralaštva s vlastitim životnim iskustvima i životnim iskustvima drugih
- razvijanje vještina i sposobnosti kojima učenik usvaja i razvija metode, tehnike i alate potrebne za rješavanje likovnog problema, izražavanja misli, osjećaja, iskustava, stavova i vrijednosti
- naučiti razlikovati, odabrati i primijeniti važne pojedinosti i zanimljive podatke pri izražavanju vlastite ideje u likovnom, govornom ili tekstualnom obliku
- razvoj spontanosti, imaginacije i kreativnog potencijala te potrebe za novim umjetničkim istraživanjem i izražavanjem

TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 90 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjim vrtićima, učenici u osnovnim i srednjim školama

» PROGRAM ZA VRTIĆE:

Učimo gledati, želimo probati

- kratko vodstvo kroz vođeni razgovor o umjetnosti i pojedinim umjetničkim djelima (Sokratovski dijalog, kritičko promišljanje)
- radionica - izražavanje u različitim slikarskim, skulptorskim i grafičkim tehnikama i materijalima na zadanu temu
- didaktičke igre

» PROGRAM ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE:

Jezik umjetnosti, Materijali i procesi, Likovne teme i ideje, Kroz moderne naočale, Umjetnost i društvo

Svaka radionica uključuje interaktivno vodstvo na kojem se polaznici upoznaju s glavnim idejama i konceptima teme koja se istražuje. Nakon analize pojedinih umjetničkih djela polaznici sudjeluju u vođenom razgovoru, diskusiji, a zatim pristupaju problemskom zadatku - pisanju, crtanju ili grupnom radu na zadanu temu. Radionice su prilagođene dobi učenika i nastavnom gradivu iz Likovne kulture, Likovne umjetnosti, Hrvatskog jezika, Prirode i društva, Povijesti, Povijesti umjetnosti.

Za završne razrede osmišljena je i radionica na kojoj se upoznaju sa spektrom zanimanja vezanih uz umjetničku i muzejsku struku.

» PROGRAM ZA STUDENTE:

Studentima nudimo vodstva, predavanja i radionice prema temama predstavljenima na izložbi, pomoć pri izradi seminara, završnih i diplomskih radova te mogućnost održavanje prakse za studente povijesti umjetnosti.

» GRAĐANSTVO

U mjesečnom ritmu održavaju se predavanja vezana uz postav, djela, umjetnike_ice i fenomene zastupljene u postavu.

Zbrka/strka

TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim školama

OPIS: Radionica kojom se putem igre objašnjava rad muzeja i stvaranje izložbi. Zadatak sudionika je identificirati predmete, upisati potrebne podatke na radnim listićima, kategorizirati predmete i napraviti izložbu na temu koju sami odaberu, a vezanu uz dostupne predmete (nije potrebno koristiti sve predmete).

IZVOĐENJE RADIONICA:

- vodstvo na izložbi prema izboru sudionika u Kneževoj i Providurovoj palači
- podjela sudionika u grupe
- podjela izmiješanih replika muzejskih predmeta (u obliku fotografija)
- podjela uloga kustosa/ice, muzejskog/e pedagoga/inje i muzejskog tehničara
- vrijeme za „postavljanje“ izložbe na određenu temu
- vodstvo ostalih sudionika po „izložbi“
- prezentacija „programa“ uz izložbu

Agent NMZ

(može se izvesti u svim izložbenim prostorima NMZ-a)

TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjim vrtićima, učenici u osnovnim školama

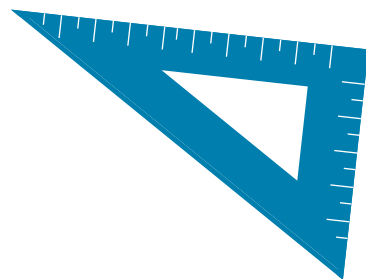
OPIS: Sudionike se poziva da postanu tajni agenti Narodnog muzeja Zadar službenog naziva Agent NMZ. Radionica je natjecateljskog karaktera. Njihov zadatak je, nakon stručnog vodstva djelatnika muzeja, rasplesti mrežu tajni koje su se stvorile na posjećenoj izložbi.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- vodstvo na izložbi prema izboru sudionika
- tijekom vodstva, ovisno o izložbi, naglašavaju se „tajni predmeti“ te izložbe koji skrivaju odgovore na zagonetke te se na taj način „zahtijeva“ pozornost grupe
- podjela sudionika u grupe
- Svaka grupa ima svog voditelja grupe kojeg sudionici odabiru sami. Njegov zadatak je paziti da sve prolazi prema pravilima i dodijeliti zadatak svakom članu grupe.
- podjela radnih listića sa zagonatkama koje sudionici trebaju riješiti
- cilj radionica je odgovoriti na postavljene zadatke u što kraćem vremenu
- zadatci se razlikuju ovisno o posjećenoj izložbi i dobnoj skupini sudionika (djeca u dječjem vrtiću zagonetke dobiju putem fotografija predmeta)
- igra traje dok prva grupa ne pronađe odgovor na sve zagonetke

RADIONICE U ODJELU MUZEJ GRADA ZADRA

Poljana pape Aleksandra III 2

Priča uz portrete

TRAJANJE RADIONICE: od 60 do 90 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u višim razredima osnovne škole i u srednjim školama

OPIS: Radionica slikanja portreta na osnovi izloženih portreta u odjelu Muzej grada Zadra na izložbi „Restaurirane i donirane umjetnine iz fundusa Narodnog muzeja Zadar“

IZVOĐENJE RADIONICA:

- vodstvo na izložbi s posebnim osvrtom na izložene portrete i zanimljive priče o osobama na portretima
- sudionicima se objašnjavaju likovne tehnike korištene prilikom izrade portreta i potiče ih se na raspravu o razlikama/sličnostima i razvoju likovne umjetnosti
- kompleksnost provedbe radionica se prilagođava dobnoj skupini sudionika
- crtanje portreta prijatelja/ice iz razreda i okvir portreta na osnovu viđenih (koristeći viđene motive)

Usmena povijest

TRAJANJE RADIONICE: od 60 do 90 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjim vrtićima, učenici u osnovnim i srednjim školama, građanstvo

OPIS: Tijekom godine, uz pomoć starijih sugrađana koji su sudjelovali u stvaranju novije povijesti grada Zadra i okolice, saznajte kako se živjelo, igralo, zaljubljuvalo, kako su se stvarala i raskidala prijateljstva, kako je bilo u školi i izvan škole. Saznajte „iz prve ruke“ kako se u Zadru i okolici živjelo kad su bake, djedovi, prabake i pradjedovi bili djeca.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- od veljače do prosinca jednom mjesečno okupit ćemo staru i mladu generaciju na interaktivnoj radionici s različitim životnim temama
- radionica počinje uvodnim izlaganjem predavača o zadanoj temi. Izlaganje je zamišljeno kao priča o temi iz perspektive „običnog građanina“, a cilj je potaknuti raspravu o doživljaju iste teme kod mlađe i starije generacije
- nakon uvodnog izlaganja potiče se međugeneracijska komunikacija s međusobnim pitanjima i odgovorima
- cilj radionice je sačuvati priče iz povijesti grada Zadra i okolice i njegovih stanovnika kako bismo ih prenosili budućim generacijama. Priče iz kojih će sudionici saznati kako su njihovi vršnjaci živjeli prije 50ak godina i koji su bili njihovi problemi, odnosno kako su se zabavljali

RADIONICE U ETNOLOŠKOM ODJELU

Gradska straža, Narodni trg

Osnovni cilj radionica u Etnološkom odjelu je aktivan pristup tradicijskoj baštini sjeverne Dalmacije.

Sudionici će:

- prepoznati najvažnija prirodna, kulturna i gospodarska obilježja sredine u kojoj žive i njihovu vezu s načinom života obitelji i ljudi
- usporediti život vlastitoga mjesta i sredine s ostalim dijelovima Hrvatske
- opisati život i svakodnevne običaje ljudi u prošlosti te ih usporediti s današnjim životom
- prepoznati i opisati osnovne pojmove o obitelji, zavičaju, religiji, Hrvatskoj, društvu i kulturi
- prepoznati načine čuvanja i ulogu pojedinca u čuvanju prirodne i kulturne baštine u zavičaju, domovini i svijetu

Od originala do replike

TRAJANJE RADIONICA: od 60 do 90 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim i srednjim školama

OPIS: Radionica izrade replika tradicijskih predmeta koji se mogu vidjeti na izložbi „Etnološke osobitosti sjeverne Dalmacije“ u Etnološkom odjelu. Radionice su formirane prema četiri teme: izrada nakita, izrada četverokuke, izrada zalistavca i izrada odjevnih predmeta. Prije sudjelovanja na radionicama potrebno je odabrati temu radionice na kojoj želite sudjelovati. Dio tradicijskih predmeta koji će se izrađivati su: nakit karakterističan za dinarsko i jadransko područje sjeverne Dalmacije, dijelovi tradicijske nošnje dinarskog i jadranskog područja sjeverne Dalmacije (četverokuka, zalistavac, struka, gajtan, svadbena kruna, jašmak, ženski pojas - pās, sinđir, ogrlica i drugi).

IZVOĐENJE RADIONICA:

- vodstvo na izložbi „Etnološke osobitosti sjeverne Dalmacije“
- osvrt na viđeni nakit i narodnu nošnju
- odabir teme koju će sudionici „replicirati“
- izrada predmeta
- djeca u dječjim vrtićima izrađuju zalistavce i četverokuke od kolaž papira, vune i crtanjem te glinene posude od plastelina
- učenici u osnovnim školama izrađuju odabrani predmet od glinamola, tekstila, vune

Ornamentika - vez na narodnim nošnjama sjeverne Dalmacije

(četverokuka, zalistavac, paška čipka, nakit, tkanice)

TRAJANJE RADIONICA: od 60 do 90 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću (predškola), učenici u nižim razredima osnovne škole

OPIS: U Etnološkom odjelu se nalazi velik broj originalnih predmeta vezanih uz narodnu nošnju sjeverne Dalmacije koji su i danas predmet istraživanja i repliciranja u suvremenom društvu. Koristeći originalne predmete iz fundusa Etnološkog odjela, sudionici će imati priliku aplicirati dio narodne nošnje na komad tekstila koji mogu kasnije koristiti i kao dodatak vlastitim odjevnim predmetima. Radionica se održava u sklopu Dana Zadarske županije tijekom travnja i svibnja.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- vodstvo na izložbi u Etnološkom odjelu
- poseban osvrt na vez na narodnim nošnjama
- priprema materijala i „ucrtavanje“ odabranog motiva na ploče stiropora
- otiskivanje nacrtanog motiva na komad tekstila

Radionica mrskanja fuštana/vuštana

TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim školama

OPIS: Radionica upoznavanja s tradicijskim odjevnim predmetom, f(v)uštanom koji se nalazi na izložbi u Etnološkom odjelu kao dio stalnog postava. Sastoji se od uvodnog teorijskog i pokaznog dijela u kojem se sudionicima objasni povijesni aspekt o značenju fuštana i pokažu im se primjeri fuštana. Nakon toga slijedi praktični dio u kojem sudionici, uz stručno vodstvo morskaju svoj fuštan. Radionica mrskanja fuštana se može izvesti i u prostorima škole, na poziv ravnatelja/ice škole i prema dogovoru s muzejskom pedagoginjom NMZ-a.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- vodstvo na izložbi u Etnološkom odjelu s posebnim osvrtom na f(v)uštan
- demonstracija mrskanja uz objašnjenje te tehnike
- djeca u nižim razredima osnovne škole rade u grupi i na lutkicama koje djeca donesu
- učenici u višim razredima osnovne škole rade individualno i morskaju fuštan u prirodnoj veličini

Pamtilica/Memory

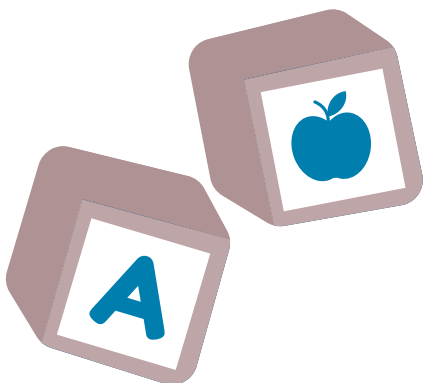
TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim i srednjim školama

OPIS: Igra pronalaženja dvije iste sličice s motivima narodne nošnje sjeverne Dalmacije. Radionica se sastoji od teorijskog dijela o narodnim nošnjama i praktičnog natjecateljskog dijela s ciljem pronalaska više istih parova sličica.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- uvodni dio o narodnim nošnjama sjeverne Dalmacije
- objašnjenje razlike dinarskog i jadranskog područja sjeverne Dalmacije
- podjela karata s motivima narodnih nošnji
- natjecateljski dio u kojem svaki sudionik traži dvije iste karte i pritom obraća pažnju na narodnu nošnju koja je na njima
- igra završava kad se pronađu svi parovi
- pobjednik igre je sudionik koji je skupio najviše parova

RADIONICE U PRIRODOSLOVNOM ODJELU

Medulićeva 2

Za školsku godinu 2023/24 u Prirodoslovnom odjelu Narodnog muzeja Zadar Prirodoslovni odjel je u suradnji s Pedagoškom službom pripremio niz radionica. Radionice su raznovrsne tematski ali i po uzrasnoj strukturi polaznika kojoj su namijenjene. Sve se radionice sastoje od dva dijela od kojih je prvi interaktivno predavanje uz PowerPoint prezentaciju o skupini životinja na koju se odnosi. Taj dio je prilagođen uzrasnoj strukturi te se značajno razlikuje predavanje za djecu vrtićkog uzrasta od predavanja namijenjenog starijoj djeci. Nakon toga slijedi praktični dio gdje se polaznici upoznaju s muzejskim predmetima koji se odnose na obrađivanu skupinu (npr. dermoplastični preparati životinja, ljušture mekušaca, preparirani leptiri i sl.) te voditelj skupine odabire neku od aktivnosti kojom će polaznici na zabavan način usvojiti znanje o određenoj skupini životinja. U tu svrhu osmislili smo nekoliko igara na ploči koje osim znanja razvijaju i socijalne vještine igrača koji moraju djelovati u grupi kako bi bili uspješniji.

Uz radionice može se organizirati i posjet izložbi „Mahovine“ s vodstvom ili bez njega.

Slijedi popis radionica s detaljnim opisom te tablični prikaz u kojem je navedena i preporučena dob polaznika.

Kunić ili zec?

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim školama

RADNI KORACI:

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- proučavanje prepariranog kunića i zeca, uočavanje razlika
- slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Što je kunić, a što zec? Kako ih razlikovati i koje su sličnosti u njihovoj biologiji te staništima u kojima žive? Koje priče i animirani filmovi postoje o zečevima te kakvu ulogu imaju zečevi u basnama i pričama?

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- uočavanje razlike između zeca i kunića

- upoznavanje s ekološkim preferencijama navedenih vrsta
- senzibilizacija za zaštitu ovih vrsta u prirodi

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- fina grafomotorika (upotreba olovke, bojica i škara)
- razvoj suradnje i komunikacije s nepoznatom osobom (voditeljem radionice)
- slušanje, razumijevanje nekoliko instrukcija odjednom

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Bojanje predloška** - Polaznici dobiju gotove predloške koje bojaju drvenim bojicama. Napravljeni crtež mogu ponijeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.

» **Crtanje korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

Lisica

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim i srednjim školama

RADNI KORACI:

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- proučavanje dva dermoplastična preparata, uočavanje glavnih obilježja
- slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Koja su glavna obilježja lisice i koje lisice postoje u svijetu? Što jede lisica, kako i gdje živi te kako odgaja mladunce? Kakav je odnos čovjeka i lisice u prirodi i u kulturi?

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- upoznavanje s biologijom i ekološkim preferencijama lisice
- stvaranje empatije prema ovoj vrsti
- uočavanje utjecaja vrste na okoliš i ljudsku zajednicu

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- fina grafomotorika
- brojanje i zbrajanje
- strpljenje
- razumijevanje oblika i precrtavanje istih razumijevanje koncepta redoslijeda

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Bojanje predloška** - Polaznici dobiju gotove predloške koje bojaju drvenim bojicama. Napravljeni crtež mogu ponijeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.

» **Crtanje korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Igra „Lisica“** - Ovu igru mogu igrati dva igrača ili dvije grupe. Igra se s pločicama i kockom. Igrači skupljaju pločice sa stola i na temelju priložene tablice računaju broj bodova koje su skupili.

Morski pas ili morska mačka?

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim i srednjim školama

RADNI KORACI:

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- proučavanje više vrsta dermoplastičnih preparata morskog psa mačke i prasca te sklata, uočavanje glavnih obilježja
- slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Kojoj skupinu kralješnjaka pripadaju morski psi i po čemu se razlikuju od riba? Koja su glavna obilježja morskih pasa i kako im ona pomažu da se snalaze u svojoj okolini? Upoznavanje s najpoznatijim vrstama morskih pasa u svijetu i u Jadranu. Upoznati djecu s prijetnjama koje morski psi predstavljaju za ljude ali i s time koliko su ljudi prijetnja opstanku morskih pasa u moru.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- prepoznavanje glavnih vrsta morskih pasa u Jadranu
- upoznavanje s glavnim biološkim osobinama skupine morskih pasa
- gdje morski psi žive i tko ih ugrožava
- koliko su morski psi opasni u Jadranu

RAZVOJNE VJEŠTINE:

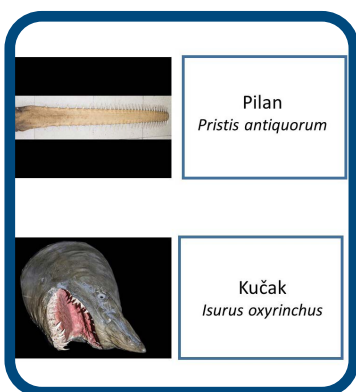
- suradnja
- empatija
- komunikativnost
- rad u grupi
- razvoj natjecateljskog duha
- bojanje i crtanje
- fina motorika

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Bojanje predloška** - Polaznici dobiju gotove predloške koje bojaju drvenim bojicama. Napravljeni crtež mogu ponijeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.

» **Igra prepoznavanja vrsta** - U igri prepoznavanja vrsta polaznici se podijele u dvije grupe. Svaka grupa dobije pločice sa fotografijama vrsta o kojima se pričalo na radionici i pločice s njihovim imenima. Svaka grupa treba samostalno spojiti sliku životinje s njezinim imenom. Nakon toga grupe zamijene mjesta, dobiju ploče s rješenjima i provjeravaju da li je druga grupa točno riješila zadatak.

Patka

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim školama

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- proučavanje više vrsta dermoplastičnih preparata pataka, uočavanje glavnih obilježja
- slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Što su patke i gdje žive? Po kojim obilježjima možemo patke razlikovati od ostalih ptica i čemu ta obilježja služe? Što patke jedu, kako se razmnožavaju i kamo odlaze zimi? Ako patke zimi idu na jug – zašto ih vidimo kako plivaju po moru? Koje su najčešće vrste pataka koje možemo vidjeti u Hrvatskoj? Za što sve čovjek koristi patke i koje su najpopularnije patke na svijetu?

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- prepoznavanje najčešćih vrsta pataka
- koja su glavna biološka obilježja pataka i čemu služe
- stvaranje empatije prema ovoj skupini ptica

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- empatija
- komunikativnost
- bojanje i crtanje
- fina motorika

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Crtanje korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

Riječni rak ili morska rakovica?

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim i srednjim školama

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- proučavanje prepariranih rakova, uočavanje razlika
- slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Što su rakovi i kako se dijele? Koje se najpoznatije skupine rakova? Upoznavanje s najvećim vrstama Jadranskog mora, nekim neobičnim vrstama i vrstama koje se mogu vidjeti na plažama. Slatkovodni rakovi – gdje žive i kako su ugroženi? Problematika invazivnih vrsta i upoznavanje s invazivnim vrstama slatkovodnih i morskih rakova.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- Upoznavanje s najpoznatijim vrstama morskih rakova
- Glavne osobine tjelesne građe rakova
- Gdje sve žive rakovi, ekologija rakova
- Pojam invazivne vrste

RAZVOJNE VJEŠTINE

- suradnja u grupi (puzzle)
- slušanje, komunikacija
- fina motorika (crtanje)
- prepoznavanje oblika

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Crtanje korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Puzzle** - Klasična igra spajanje dijelova crteža u cjelinu. Igra se u dvije grupe koje se natječu koja će prije složiti sliku. Igra je otežana činjenicom da dijelovi imaju samo ravne rubove. Kod raka mlađa djeca dobivaju jednostavniji crtež s manje dijelova.

Školjkaš i puž

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim i srednjim školama

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- proučavanje ljuštura jadranskih školjkaša i puževa, uočavanje razlika
- uočavanje načina na koji se zatvaraju školjke
- slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Što su školjkaši, a što puževi? Zašto oni pripadaju skupini mekušaca i koje se još životinje ubrajaju u mekušce? Koja su glavna obilježja mekušaca? Najpoznatije vrste mekušaca iz Jadrana. Što ljudi misle o mekušcima i gdje ih sve upotrebljavaju.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- što su mekušci i koje su njihove glavne odlike
- prepoznavanje najčešćih vrsta mekušaca u Jadranu

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- fina motorika
- crtanje i bojanje
- komunikacija
- rad u grupi, suradnja
- razvoj natjecateljskog duha

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Crtaње korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Igra prepoznavanja vrsta** - U igri prepoznavanja vrsta polaznici se podijele u dvije grupe. Svaka grupa dobije pločice sa fotografijama vrsta o kojima se pričalo na radionici i pločice s njihovim imenima. Svaka treba grupa samostalno spojiti sliku životinje s njezinim imenom. Nakon toga grupe zamijene mjesta, dobiju ploče s rješenjima i provjeravaju da li je druga grupa točno riješila zadatak.

Vuk ili čagalj?

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim i srednjim školama

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- djeca iznose svoje mišljenje, iskustva i priče koje su čuli od drugih
- traženje sličnosti i razlika između vrsta na dermoplastičnim preparatima
- izabrana slobodna aktivnost prema izboru voditelja grupe, a ovisno o preferencijama i starosti polaznika.

TEMA: Polaznici se upoznaju s biologijom i ekologijom vuka i čaglja. Upoznaju vrste iz porodice pasa koje žive na Zemlji. Raspravljamo o tome zašto su korisni u prirodi te zašto dolaze u sukob s čovjekom. Pričamo o najpoznatijim legendama, bajkama i basnama u kojima se ove dvije vrste spominju.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- razlikovanje vuka i čaglja
- znanje o biologiji i ekologiji ovih dviju vrsta
- stvaranje empatije prema obje vrste

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- grafomotoričke sposobnosti, bojanje i crtanje
- slušanje uputa i poslušnost, komunikacija, davanje i dijeljenje
- rad u grupi, vježbanje pripadnosti grupi i ostvarivanje zajedničkog cilja suradnjom

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Bojanje predloška** - Polaznici dobiju gotove predloške koje bojaju drvenim bojicama. Napravljeni crtež mogu ponijeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.

» **Crtanje korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Igra „Nađi svoj čopor“** - je igra na ploči namijenjena većim grupama polaznika (4-30). Polaznici se nasumično podijele u čopore (prema bojama) i preko ploče moraju sa svojim pijunom doći s početne pozicije na cilj. Pri tome prelaze različite zapreke i dobivaju bodove na pozitivne izazove. Sudionici igre moraju raditi zajedno, razviti strategiju, dogovarati se i ispunjavati zadaće koje svaka jedinka vuka mora proći u svom životu.

Kornjača ili želva?

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim i srednjim školama

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- proučavanje prepariranih kornjača, uočavanje razlika i prilagodbi na kopnena i vodena staništa
- slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Što su kornjače i koje su njihove glavne morfološke odlike? Koliko se razlikuju kopnene, vodene i morske kornjače? Vrste kornjača koje žive u Hrvatskoj. Zašto su kornjače ugrožene i koliko tome pridonosi čovjek? Što su invazivne vrste i kako se prema njima ponašati? Najpoznatije kornjače u popularnoj kulturi.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- prepoznavanje hrvatskih vrsta kornjača
- uočavanje prilagodbi na kopnena i vodena staništa
- upoznavanje s pojmovima unesena vrsta i invazivna vrsta

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- bojanje i crtanje
- fina motorika
- suradnja
- komunikacija
- strpljenje

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Crtanje korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Memory** - Klasična igra na ploči koja se igra u dvije grupe koje se međusobno natječu koja će prva skupiti sve parove.

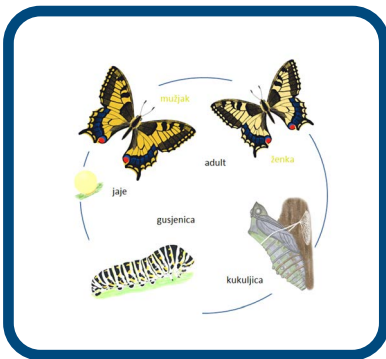

Leptiri: jaje-gusjenica-kukuljica-leptir

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim školama

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- igra: jaje – gusjenica – kukuljica – leptir (djeca pokretima oponašaju što radi gusjenica, kukuljica i leptir)
- bojanje predložka s razvojnim stadijima leptira (mlađa djeca) ili samostalno crtanje (starija djeca)

TEMA: Kako nastaje leptir i koje su faze u njegovom razvoju? Polaznici se upoznaju s pojedinim fazama u razvoju leptira kao i time što se u pojedinoj fazi događa te zašto je to značajno. Upoznaju se i s osnovnom građom leptira, te pogledaju različite vrste leptira kako bi uočili njihovu biološku raznolikost na raznim kontinentima.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- djeca nauče tko i gdje polaže jaja leptira što povežu s prethodnim znanjem o jajima. Nakon toga nauče što se izvali iz jaja leptira, kako izgleda i što radi gusjenica, kada se zakukulji i kako nastane leptir
- dijelovi tijela leptira
- uvid u biološku raznolikost leptira na različitim kontinentima

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- grafomotoričke vještine
- vještina opažanja detalja
- koncept redoslijeda

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Bojanje predložka** - Polaznici dobiju gotove predložke koje bojaju drvenim bojicama. Napravljeni crtež mogu ponijeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.

» **Igra „Ja leptir“** - Igrači glume leptire i njihove aktivnosti u različitim životnim fazama.

Leptiri: Zašto su leptiri šareni?

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim i srednjim školama

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- uočavanje različitih boja na krilima leptira u entomološkim kutijama
- diskusija o tome kako su koje boje nastale

TEMA: Polaznici se ukratko upoznaju s time što su leptiri i koja je njihova osnovna građa. Nakon toga detaljno se upoznaju s građom krila do razine razlučivosti svjetlosnim mikroskopom. Objasnjava se kemijska i fizikalna podloga nastanka boja kao i fizika svjetlosnog vala.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- shvaćanje strukturalne, kemijske i fizikalne podloge boja na krilima leptira. Priroda svjetlosti kao vala i složenost bioloških struktura.

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- razumijevanje složenosti procesa
- komunikacija
- zaključivanje na temelju usvojenih znanja

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Bojanje predložka** - Polaznici dobiju gotove predložke koje bojaju drvenim bojicama. Napravljeni crtež mogu ponijeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.

» **Memory** - Klasična igra na ploči koja se igra u dvije grupe koje se međusobno natječu koja će prva skupiti sve parove

Leptiri: detektivska priča

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim školama

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- proučavanje leptira iz različitih područja i uočavanje razlika
- crtanje i bojanje pronađenog „krivca“

TEMA: Kroz šaljivu prezentaciju polaznici se upoznaju s porodicom leptira bijelaca. Leptirima je netko popio nektar i polaznici prema tragovima moraju otkriti o kojoj vrsti leptira se radi. Djeca proučavaju leptire u entomološkim kutijama te pronalaze „krivca“ prema bojama na njegovim krilima. Nakon toga opisuju svojim riječima kako taj leptir izgleda i uspoređuju ga s ostalim vrstama u kutijama.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- prepoznati najčešće vrste hrvatskih vrsta leptira.
- uočavanje šara i simetrija.

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- bojanje i crtanje
- razumijevanje nekoliko instrukcija odjednom
- razumijevanje oblika
- fina motorika
- slušanje
- komunikacija

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu leptira. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Nakon toga ispunjavaju karticu s osnovnim podacima o odabranoj vrsti. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

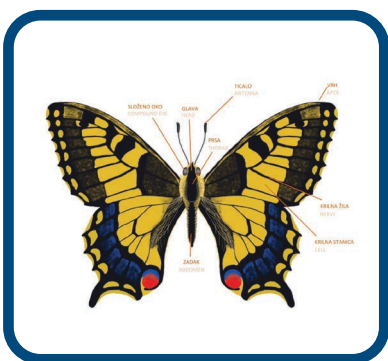
Leptiri: Građa leptira

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim i srednjim školama

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- imenovanje dijelova tijela na modelu leptira
- slobodna aktivnost prema izboru voditelja grupe

TEMA: Polaznici se detaljno upoznaju s građom leptira te ih smještaju u sistematsku skupinu. Uočavaju sličnosti i razlike s ostalim kukcima te uočavaju razlike između dnevnih i noćnih leptira. Upoznaju se s funkcijama pojedinih dijelova tijela leptira te ukratko s njihovim životnim ciklusom. Nakon toga proučavaju preparirane leptire u entomološkim kutijama.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- Upoznavanje građe i sistematske pripadnosti reda leptira

RAZVOJNE VJEŠTINE:

- uočavanje razlika
- komunikacija

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

» **Bojanje predloška** - Polaznici dobiju gotove predloške koje bojaju drvenim bojicama. Napravljeni crtež mogu ponijeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.

» **Memory** - Klasična igra na ploči koja se igra u dvije grupe koje se međusobno natječu koja će prva skupiti sve parove

Grubzon u muzeju

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim školama

RADNI KORACI

- čitanje priče „Grubzon“
- razgovor o priči
- gledanje dermoplastičnih preparata životinja koje se spominju u priči
- razgovor o pravim životinjama
- djeca uprizoruju priču na svoj način

TEMA: Tko živi u šumi, a tko ne postoji.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

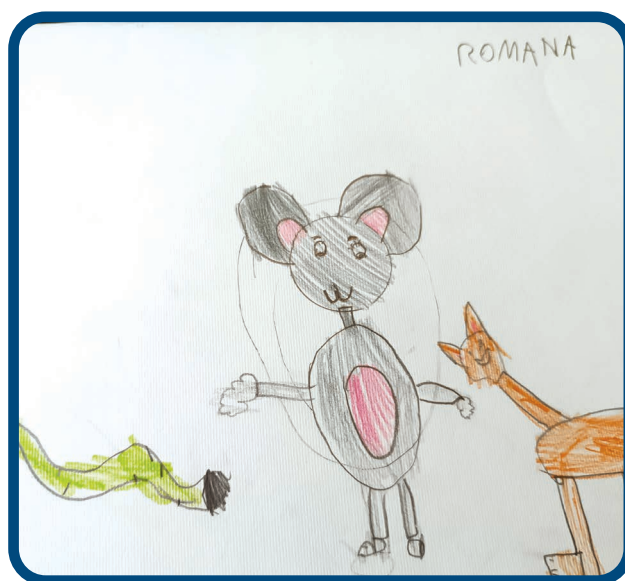
- upoznavanje s biologijom i ekologijom lisice, šumske sove, zmije i šumskog miša.

RAZVOJNE VJEŠTINE:

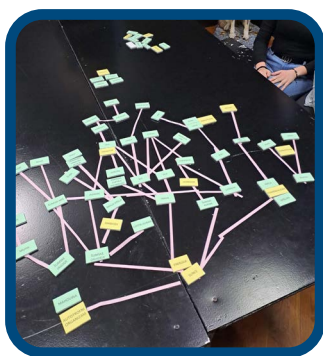
- komunikacija
- rad u grupi
- razumijem što čitam
- interpretacija

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

» Igrokaz „Grubzon“ – djeca uz pomoć voditelja pokušavaju samostalno odglumiti priču „Grubzon“ i vlastitim riječima ispričati što je koja životinja rekla.

Kopneni ekosustav – biocenoza šume

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u srednjim školama, 1. razred

MATERIJAL/ALATI

- PowerPoint prezentacija, dermoplastični preparati šumskih životinja, ploče za igru slaganja pojmova kopnenih ekosustava, pločice za igru slaganja hranidbene mreže u šumi.

RADNI KORACI

- predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju
- upoznavanje s odabranim šumskim životinjama putem dermoplastičnih preparata
- igranje igre s kockicama radi usvajanja osnovnih ekoloških pojmova
- izrada hranidbene mreže u šumi

TEMA: Učenici se kroz PowerPoint prezentaciju upoznaju s biologijom i ekologijom dvije kompetitivnih vrsta koje su na vrhu hranidbenih lanaca – vukom i čagljem. Samostalno zaključuju njihove odnose, preklapanje ekoloških niša i vijabilnost. Nakon toga se upoznaju putem dermoplastičnih preparata s 25 vrsta šumskih životinja i saznaju čime se hrane ili čija su hrana. Putem igre s kockicama slične igri „Jamb“ upoznaju se s 20 pojmova povezanih uz biocenozu šume. Na samom kraju samostalno izrađuju hranidbenu mrežu u šumskoj biocenozi.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- upoznavanje s glavnim pojmovima iz cjeline Kopneni ekosustavi i korištenje naučenog na konkretnom zadatku izrade hranidbene mreže.

RAZVOJNE VJEŠTINE

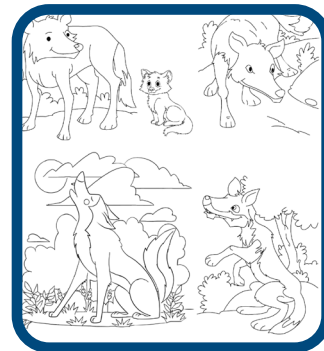
- komunikacija, rad u grupi

OPIS SLOBODNIH AKTIVNOSTI

1. SAMOSTALNO CRTANJE PREMA MODELU

Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja prema dermoplastičnom ili suhom preparatu kojeg proučavaju. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

Ova se aktivnost može organizirati uz sve radionice.

2. BOJANJE PREDLOŠKA

Polaznici dobiju gotove predloške koje bojaju drvenim bojicama. Napravljene crteže mogu ponijeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.

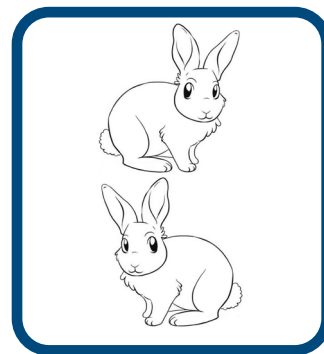
Ova aktivnost može se organizirati u radionicama: „Zec ili kunić?“, „Lisica“, „Morski pas ili morska mačka?“, „Školjkaš i puž“, „Vuk ili čagalj?“, „Leptiri: jaje-gusjenica-kukuljica-leptir“.

3. CRTANJE KORAK PO KORAK PREMA PREDLOŠKU

Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.

Ova aktivnost može se organizirati u radionicama: „Zec ili kunić?“, „Lisica“, „Patka“, „Riječni rak ili morska rakovica?“, „Školjkaš i puž“, „Vuk ili čagalj?“, „Kornjača ili želva?“

4. IGRA PREPOZNAVANJA VRSTA

U igri prepoznavanja vrsta polaznici se podijele u dvije grupe. Svaka grupa dobije pločice sa fotografijama vrsta o kojima se pričalo na radionici i pločice s njihovim imenima. Pločice se okrenu s poledinom prema gore. Polaznici naizmjenice otvaraju po dvije pločice te slično kao u igri Memory spajaju ime vrste s njezinom slikom. Kako bi to uspješno obavili imaju tablu s rješenjima. Na ovaj način pamte se imena te povezuju s izgledom životinje. Igra je natjecateljskog tipa.

Ova aktivnost može se organizirati u radionicama: „Morski pas ili morska mačka?“, „Školjkaš i puž“

5. PUZZLE

Klasična igra spajanje dijelova crteža u cjelinu. Igra se u dvije grupe koje se natječu koja će prije složiti sliku. Igra je otežana činjenicom da dijelovi imaju samo ravne rubove. Kod raka mlađa djeca dobivaju jednostavniji crtež s manje dijelova.

Ova aktivnost može se organizirati u radionicama: „Riječni rak ili morska rakovica?“

6. MEMORY

Klasična igra na ploči koja se igra u dvije grupe koje se međusobno natječu koja će prva skupiti sve parove. Ova aktivnost može se organizirati u radionicama: „Kornjača ili želva?“, „Zašto su leptiri šareni?“

7. IGRA „NAĐI SVOJ ČOPOR“

Igra „Nađi svoj čopor“ je igra na ploči namijenjena većim grupama polaznika (4-30). Polaznici se nasumično podijele u čopore (prema bojama) i preko ploče moraju sa svojim pijunom doći s početne pozicije na cilj. Pri tome prelaze različite zapreke i dobivaju bodove na pozitivne izazove. Sudionici igre moraju raditi zajedno, razviti strategiju, dogovarati se i ispunjavati zadaće koje svaka jedinka vuka mora proći u svom životu.

Ova aktivnost može se organizirati u radionici „Vuk ili čagalj?“.

8. IGRA „LISICA“

Ovu igru mogu igrati dva igrača ili dvije grupe. Igra se s pločicama i kockom. Igrači skupljaju pločice sa stola i na temelju priložene tablice računaju broj bodova koje su skupili. Na taj način uče o tome što je dobro za lisicu i s kojim problemima se ona može suočiti na području u kojem živi.

Ova aktivnost može se organizirati u radionici „Lisica“ .

9. IGRA „JA LEPTIR“

Igrači glume leptira i njihove aktivnosti u različitim životnim fazama.

Ova aktivnost može se organizirati u radionicama o leptirima.

10. IGRA „EKOLOGIJA ŠUME“

Igra se sastoji od dva dijela. U prvom dijelu igre polaznici na pano na kojem su definicije različitih pojmova (za koje je na panou ostavljeno prazno mjesto) povezanih s ekologijom šumskih ekosustava moraju staviti pločice s pojmovima. Kako bi osvojili pločice s tim pojmovima moraju dobiti određenu kombinaciju brojeva na kockicama koje bacaju. Prilikom postavljanja pločica s pojmovima moraju znati koja pločica se odnosi na određeni pojam. Kad to završe dobiju kutiju s pločicama na kojima su imena raznih šumskih gljiva, biljaka i životinja od kojih grade hranidbenu mrežu. U tu mrežu moraju staviti pločice s pojmovima koje su naučili u prvom dijelu igre.

Naziv radionice	Kratki opis radionice	Od čega se sastoji radionica	Dodatne aktivnosti (po izboru posjetitelja)	Predložena starosna skupina za koju je radionica namijenjena
Kunić ili zec?	Što je kunić, a što zec? Kako ih razlikovati i koje su sličnosti u njihovoj biologiji te staništima u kojima žive. Koje priče i animirani filmovi postoje o zečevima te kakvu ulogu imaju zečevi u basnama i pričama.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje prepariranog kunića i zeca, uočavanje razlika - Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe 	<p>Bojanje predloška zeca (zrcalne slike koje se mogu spojiti i naljepiti na štapić)</p> <p>Kako nacrtati glavu zeca korak po korak prema predlošku</p>	<p>Dječji vrtić Niži razredi osnovne škole</p> <p>Niži razredi osnovne škole, Viši razredi osnovne škole</p>
Lisica	Koja su glavna obilježja lisice i koje lisice postoje u svijetu. Što jede lisica, kako i gdje živi te kako odgaja mladunce. Kakav je odnos čovjeka i lisice u prirodi i u kulturi.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje preparirane lisice - Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe 	<p>Bojanje predloška lisice</p> <p>Crtanje lisice korak po korak prema predlošku</p> <p>Igra na ploči „Lisica“</p>	<p>Dječji vrtić</p> <p>Niži razredi osnovne škole</p> <p>Niži razredi osnovne škole Viši razredi osnovne škole Srednja škola</p>
Morski pas ili morska mačka?	Kojoj skupinu kralješnjaka pripadaju morski psi i po čemu se razlikuju od riba. Koja su glavna obilježja morskih pasa i kako im ona pomažu da se snalaze u svojoj okolini. Upoznavanje s najpoznatijim vrstama morskih pasa u svijetu i u Jadranu. Upoznati djecu s prijateljima koje morski psi predstavljaju za ljude ali i s time koliko su ljudi prijatelja opstanku morskih pasa u moru.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje više vrsta dermoplastičnih preparata morskih pasa, mačaka i prasca - Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe 	<p>Bojanje predloška</p> <p>Samostalno crtanje morskog psa prema dermoplastičnom preparatu</p> <p>Igra prepoznavanja vrsta</p>	<p>Dječji vrtić</p> <p>Niži razredi osnovne škole, Viši razredi osnovne škole</p> <p>Niži razredi osnovne škole, Viši razredi osnovne škole Srednja škola</p>
Patka	Što su patke i gdje žive. Po kojim obilježjima možemo patke razlikovati od ostalih ptica i čemu ta obilježja služe. Što patke jedu, kako se razmnožavaju i kamo odlaze zimi. Ako patke zimi idu na jug – zašto ih vidimo kako plivaju po moru? Koje su najčešće vrste pataka koje možemo vidjeti u Hrvatskoj. Za što sve čovjek koristi patke i koje su najpopularnije patke na svijetu.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje prepariranih pataka, uočavanje razlika - Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe 	<p>Samostalno crtanje patke</p> <p>Crtanje patke korak po korak po predlošku</p>	<p>Niži razredi osnovne škole, Viši razredi osnovne škole</p> <p>Niži razredi osnovne škole, Viši razredi osnovne škole</p>
Riječni rak ili morska rakovica?	Što su rakovi i kako se dijele. Koje se najpoznatije skupine rakova. Upoznavanje s najvećim vrstama Jadranskog mora, nekim neobičnim vrstama i vrstama koje se mogu vidjeti na plažama. Slatkovodni rakovi – gdje žive i kako su ugroženi. Problematika invazivnih vrsta i upoznavanje s invazivnim vrstama slatkovodnih i morskih rakova.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje prepariranih rakova, uočavanje razlika - Slobodna aktivnost 	<p>Kako nacrtati raka korak po korak</p> <p>Puzzle Rak (slaganje puzzli u grupama, natjecateljska igra)</p> <p>Puzzle Vrste morskih rakova (slaganje puzzli u grupama, natjecateljska igra)</p>	<p>Niži razredi osnovne škole, Viši razredi osnovne škole</p> <p>Dječji vrtić</p> <p>Niži razredi osnovne škole, Viši razredi osnovne škole Srednja škola</p>

Naziv radionice	Kratki opis radionice	Od čega se sastoji radionica	Dodatne aktivnosti (po izboru posjetitelja)	Predložena starosna skupina za koju je radionica namijenjena
Školjkaš i puž	Što su školjkaši, a što puževi? Zašto oni pripadaju skupini mekušaca i koje se još životinje ubrajaju u mekušce? Koja su glavna obilježja mekušaca? Najpoznatije vrste mekušaca iz Jadrana. Što ljudi misle o mekušcima i gdje ih sve upotrebljavaju.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje ljuštura jadranskih školjkaša i puževa, uočavanje razlika - Uočavanje načina na koji se zatvaraju školjke - Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe 	<p>Bojanje školjaka i puževa prema gotovom crtežu</p> <hr/> <p>Crtanje prema predlošku puža i školjke u 6 koraka</p> <hr/> <p>Crtranje prema predlošku hobotnice u 6 koraka</p> <hr/> <p>Mekušci – igra prepoznavanja vrsta</p>	<p>Dječji vrtić</p> <hr/> <p>Niži razredi osnovne škole, Viši razredi osnovne škole Srednja škola</p> <hr/> <p>Niži razredi osnovne škole, Viši razredi osnovne škole Srednja škola</p> <hr/> <p>3. i 4. razred osnovne škole Viši razredi osnovne škole Srednja škola</p>
Vuk ili čagalj?	Polaznici se upoznaju s biologijom i ekologijom vuka i čaglja. Upoznaju vrste iz porodice pasa koje žive na Zemlji. Raspravljamo o tome zašto su korisni u prirodi te zašto dolaze u sukob s čovjekom. Pričamo o najpoznatijim legendama, bajkama i basnama u kojima se ove dvije vrste spominju.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje prepariranog vuka i čaglja, uočavanje razlika - Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe 	<p>Bojanje predloška</p> <hr/> <p>Igra „Nadi svoj čopor“</p> <hr/> <p>Nacrtaj vuka korak po korak</p>	<p>Dječji vrtić Niži razredi osnovne škole</p> <hr/> <p>Niži razredi osnovne škole, viši razredi osnovne škole Srednja škola</p> <hr/> <p>Niži razredi osnovne škole, viši razredi osnovne škole Srednja škola</p>
Kornjača ili želva?	Što su kornjače i koje su njihove glavne morfološke odlike. Koliko se razlikuju kopnene, vodene i morske kornjače. Vrste kornjača koje žive u Hrvatskoj. Zašto su kornjače ugrožene i koliko tome pridonosi čovjek. Što su invazivne vrste i kako se prema njima ponašati. Najpoznatije kornjače u popularnoj kulturi.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje prepariranih kornjača, uočavanje razlika i prilagodbi na kopnena i vodena staništa - Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe 	<p>Samostalno crtanje kornjače</p> <hr/> <p>Crtranje kornjače korak po korak</p> <hr/> <p>Igra „Memory – otkrij kornjače“</p>	<p>Dječji vrtić</p> <hr/> <p>Niži razredi osnovne škole, viši razredi osnovne škole Srednja škola</p> <hr/> <p>Niži razredi osnovne škole, viši razredi osnovne škole Srednja škola</p>
Leptiri: jaje-kukuljica-leptir	Kako nastaje leptir i koje su faze u njegovom razvoju. Polaznici se upoznaju s pojedinim fazama u razvoju leptira kao i time što se u pojedinoj fazi događa te zašto je to značajno. Upoznaju se i s osnovnom građom leptira, te pogledaju različite vrste leptira kako bi uočila njihovu biološku raznolikost na raznim kontinentima.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje prepariranih leptira u entomološkim kutijama - Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe 	<p>Igra „Ja leptir“</p> <hr/> <p>Bojanje predloška rasplodnog ciklusa Samostalno crtanje i bojanje leptira</p>	<p>Dječji vrtić</p> <hr/> <p>Niži razredi osnovne škole</p>
Leptiri: Zašto su leptiri šareni?	Polaznici se ukratko upoznaju s time što su leptiri i koja je njihova osnovna građa. Nakon toga detaljno se upoznaju s građom krila do razine razlučivosti svjetlosnim mikroskopom. Objašnjava se kemijska i fizikalna podloga nastanka boja kao i fizika svjetlosnog vala.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje prepariranih leptira u entomološkim kutijama 	<p>Proučavanje leptira u entomološkim kutijama i otkrivanje načina nastajanja boja kod različitih vrsta</p> <hr/> <p>Igra „Memory – vrste leptira“</p>	<p>Osnovna škola Srednja škola</p> <hr/> <p>Osnovna škola Srednja škola</p>
Leptiri: detektivska priča	Kroz šaljivu prezentaciju polaznici se upoznaju s porodicom leptira bijelaca. Leptirima je netko popio nektar i polaznici prema tragovima moraju otkriti o kojoj vrsti leptira se radi. Djeca proučavaju leptire u entomološkim kutijama te pronalaze „krivca“ prema bojama na njegovim krilima. Nakon toga opisuju svojim riječima kako taj leptir izgleda i uspoređuju ga s ostalim vrstama u kutijama.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje prepariranih leptira u entomološkim kutijama - Slobodna aktivnost 	<p>Proučavanje leptira u entomološkim kutijama i uočavanje razlika. Crtranje i bojanje vrsta koje su prepoznate.</p>	<p>Dječji vrtić Prvi i drugi razred osnovne škole</p>

Naziv radionice	Kratki opis radionice	Od čega se sastoji radionica	Dodatne aktivnosti (po izboru posjetitelja)	Predložena starosna skupina za koju je radionica namijenjena
Leptiri: Građa leptira	Polaznici se detaljno upoznaju s građom leptira te ih smještaju u sistematsku skupinu. Uočavaju sličnosti i razlike s ostalim kukcima te uočavaju razlike između dnevnih i noćnih leptira. Upoznaju se s funkcijama pojedinih dijelova tijela leptira te ukratko s njihovim životnim ciklusom. Nakon toga proučavaju preparirane leptire u entomološkim kutijama.	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju - Proučavanje prepariranih leptira u entomološkim kutijama - Slobodna aktivnost 	Proučavanje leptira u entomološkim kutijama i uočavanje razlika. Model leptira – imenovanje pojedinih dijelova tijela	Viši razredi osnovne škole Srednja škola
Grubzon u muzeju	Čitanje priče „Grubzon“ i upoznavanje sa šumskim životinjama koje u šumi žive. Nakon čitanja priče s djecom se vodi rasprava o tome tko postoji, a tko je izmišljen lik. Djeca detaljno razgledaju preparirane životinje te nakon toga pokušaju sami odigrati prizor iz šume.	<p>Čitanje priče „Grubzon“</p> <p>Razgovor o priči</p> <p>Gledanje dermoplastičnih preparata životinja koje se spominju u priči</p> <p>Razgovor o pravim životinjama</p> <p>Djeca uprizoruju priču na svoj način</p>	Slušanje priče Uprizorenje priče	Prvi i drugi razred osnovne škole
Kopneni ekosustav – biocenoza šume	Učenici se kroz Power point prezentaciju upoznaju s biologijom i ekologijom dvije kompetitivnih vrsta koje su na vrhu hranidbenih lanaca – vukom i čagljem. Samostalno zaključuju njihove odnose, preklapanje ekoloških niša i vijabilnost. Nakon toga se upoznaju putem dermoplastičnih preparata s 25 vrsta šumskih životinja i saznaju čime se hrane ili čija su hrana. Putem igre s kockicama slične igri „Jamb“ upoznaju se s 20 pojmova povezanih uz biocenoza šume. Na samom kraju samostalno izrađuju hranidbenu mrežu u šumskoj biocenozi.	<p>Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju</p> <p>Upoznavanje s odabranim šumskim životinjama putem dermoplastičnih preparata</p> <p>Igranje igre s kockicama radi usvajanja osnovnih ekoloških pojmova</p> <p>Izrada hranidbene mreže u šumi</p>		Prvi razred gimnazije

PRIGODNE RADIONICE

Božićne radionice

TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim školama

OPIS: Izrada anđela od tekstila i papira. Svi radovi nastali na radionici bit će izloženi u Edukativnoj dvorani Kneževe palače i u Etnološkom odjelu NMZ-a.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- razgovor o božićnim ukrasima, ukrašavanju i značenju ukrasa
- demonstracija izrade anđela
- izrada anđela s materijalom prema odabiru sudionika
- postavljanje anđela u prostor Edukativne dvorane

Pletenje maslinovih grančica

TRAJANJE RADIONICA: Od 60 do 90 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici viših razreda osnovne škole, učenici srednjih škola, odrasle osobe

OPIS: U tjednu pred Cvjetnicu održavaju se tradicionalne radionice pletenja maslinovih grančica. Kako u našem području nisu postojale palme na otocima su se žene dosjetile na koji način oblikovati granu masline da podsjeća na palminu granu. Običaj pletenja grana maslina se njeguje i danas, a znanje stečeno na radionicama sudionici mogu prenijeti dalje. Na taj način održavamo tradicijski običaj.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- uvodno predavanje o Cvjetnici i običaju pletenja maslinovih grančica
- demonstracija pletenja maslinovih grančica
- izrada maslinove grančice

Potruga za skrivenim pisanicama

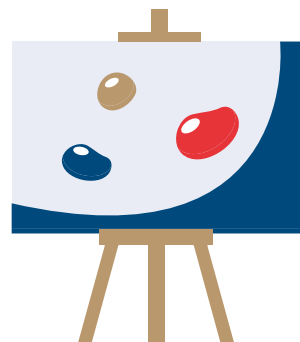
TRAJANJE RADIONICA: od 30 do 45 minuta

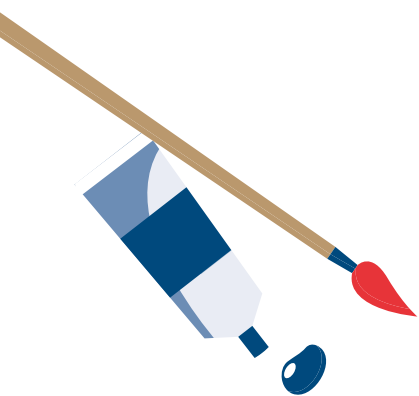
PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjim vrtićima, učenici nižih razreda osnovne škole

OPIS: Radionica se odvija u tjednu pred Uskrs. Potraga se izvodi na način da se prethodno sakriju pisanice. Zadatak sudionika je pronaći što više skrivenih pisanica u zadanom roku.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- uvodno predavanje o pisanicama i njihovom značenju
- podjela sudionika u grupe
- potraga za skrivenim pisanicama
- igra završava nakon što se pronađu sve skrivene pisanice
- pobjednici su sudionici grupe koja je pronašla najviše pisanica

PRIGODAN PROGRAM U SKLOPU MANIFESTACIJA

Edukativna muzejska akcija (EMA) (travanj – svibanj)

Zadar čita (ožujak)

Noć muzeja (siječanj)

Međunarodni dan muzeja (svibanj) i dr.

Etno dani Zadarske županije – Boćanje, Pamtilica/Memory, Zar prorok Jona ima što reći mladima?, Stvaramo urbanu legendu (ožujak, travanj, svibanj)

PROGRAM ZA ODRASLE

Radionice očuvanja tradicijskih vještina: izrada četverokuke, samoborskog kraluša, zalistavca, Paška čipka – radionice se održavaju u jesenskom i proljetnom terminu u trajanju od 30 sati prema najavi polaznika (najave na 023/211-198). Radionice podržava Ministarstvo kulture i medija RH, besplatne su za sve sudionike.

Predavanja vezana uz djela, umjetnike_ice i fenomene zastupljene u postavu Nacionalnog muzeja moderne umjetnosti „Jedan svijet“ održavaju se u mjesečnom ritmu.

SKRIVENI KUTAK MOGA GRADA

Fotografski natječaj namijenjen svim dobnim skupinama. Tema natječaja je pronaći skrivene dijelove grada s ciljem prepoznavanja prirodne ljepote grada Zadra. Zainteresirani sudionici trebaju fotografirati ulice, parkove, zgrade, kvartove i ostale dijelove grada koji za njih imaju posebno značenje i smatraju da bi ih šira javnost trebala поближе upoznati. Uz poslanu fotografiju potreban je i opis mjesta koje predstavlja. Natječaj traje od listopada do studenog. Prestigle fotografije bit će prezentirane u Edukativnoj dvorani Kneževe palače. Slanjem fotografije sudionici pristaju na njihovu objavu.

KNEŽEVA I PROVIDUROVA U MOM SJEĆANJU

Natječaj se odnosi na Kneževu i Providurovu palaču i njihovu ulogu u životu stanovnika Zadra i Zadarske županije. Vjerujemo kako brojni stanovnici i posjetitelji grada Zadra čuvaju uspomene vezane uz Kneževu i Providurovu palaču. U palačama su se sklapali brakovi, započinjale su plesne karijere, čitale su se knjige, plesalo se i pjevalo. Podijelite s nama Vaše uspomene, šaljite nam fotografije, pišite događaje, pokažite mlađim generacijama što se sve događalo u palačama. Svoje uspomene nam pošaljite na e-mail adresu pedagog@nmz.hr ili na adresu Narodni muzej Zadar, Poljana pape Aleksandra III 2, 23000 Zadar. Natječaj traje do lipnja. Prestigle radove ćemo objaviti na web stranici Narodnog muzeja Zadar, a tijekom ljeta ćemo ih i izložiti u Edukativnoj dvorani Kneževe palače. Slanjem pristajete na objavu.

JEDNA ŠKOLA – JEDAN SPOMENIK

Projekt „Jedna škola-jedan spomenik“ je nastao na inicijativu Pedagoške službe Narodnog muzeja Zadar 2011. godine i održava se u sklopu manifestacije Međunarodni dan muzeja (18. svibnja). Projektom „Jedna škola – jedan spomenik“ nastoji se osvijestiti najmlađe generacije o potrebi zaštite i očuvanja vrijednih kulturno-umjetničkih, povijesnih i baštinskih spomenika koji se nalaze u njihovom mjestu stanovanja, a naročito za spomenike ili spomeničke komplekse kojima su svakodnevno okruženi, njihovim porukama i značajem. Važno je da se taj interes razvija i njeguje od najranije dobi što će ostaviti trag na sadašnje i buduće generacije. Cilj projekta je i preventivno stvaranje individualne svijesti kod učenika o potrebi vrednovanja kulturno-umjetničkih i povijesnih spomenika kao svjedoka minulih vremena i kao prepoznatljivih pokazatelja identiteta grada/mjesta u kojem odrastaju. Projektu „Jedna škola-jedan spomenik“ prethodi literarni natječaj namijenjen svim učenicima/ama u osnovnim školama na području Zadarske županije. Tema literarnog natječaja su kulturno-povijesni spomenici koji se nalaze u mjestu stanovanja učenika/ca. Zadatak učenika/ca je odabrati kulturno-povijesni spomenik u njihovom mjestu i opisati što taj isti spomenik njima znači u svakodnevnom životu. Učenici ne trebaju opisivati povijesni kontekst odabranog kulturno-povijesnog spomenika, već samo značenje spomenika za njihovo mjesto i njih same u svakodnevnicu. Nakon pristiglih radova, prethodno formiran stručni žiri će odabrati najbolje prikazan kulturno-povijesni spomenik i održat će se likovna radionica ispred tog istog spomenika, s učenicima koji su poslali pobjednički rad. Također, učenicima će se, prije početka radionica, ukazati na najzanimljivije činjenice iz duge prošlosti i povijesni kontekst odabranog kulturno-povijesnog spomenika. Samim time što se likovna radionica održava neposredno ispred kulturno-povijesnog spomenika u mjestu stanovanja učenika/ca i time što se učenicima skreće pažnja na spomenik i prije početka likovne radionice doprinosimo početku stvaranja percepcije tih prostora. Literarni natječaj traje od ožujka do svibnja, a radionica se održava u svibnju u dogovoru s profesorom/icom pobjedničkog razreda. Namijenjen je učenicima u osnovnim školama.

CIJENE ULAZNICA ZA IZLOŽBE

Djeca mlađa od 7 godina, članovi HMD-a, ICOM-a:
bez naplate

„ŠEST SALONSKIH PRIČA“, svečane dvorane Kneževe
palače na 1. katu

Odrasli **3 eura**

Učenici/studenti **1,5 eura**

Učenici ŠPUD-a Zadar, studenti povijesti umjetnosti
i muzeologije, hrvatski umirovljenici, hrvatski
invalidi, članovi HMD-a i ICOM-a: **bez naplate**.

„JEDAN SVIJET“, Providurova palača

Odrasli: **7 eura**

Umirovljenici, studenti: **3,5 eura**

Obiteljska ulaznica: **11 eura**

Školske grupe (10-30 osoba): **3 eura**

Predškolska djeca, studenti povijesti umjetnosti
i muzeologije, hrvatski umirovljenici, hrvatski
invalidi, članovi Društva povjesničara umjetnosti
Hrvatske, AICA-e, HMD-a, ICOM-a, novinari uz
predočenje PRESS iskaznice: **bez naplate**.

„ETNOLOŠKE OSOBITOSTI SJEVERNE DALMACIJE“

Etnološki odjel

Odrasli: **3 eura**

Djeca (od 7 do 18 godina), studenti: **1,50 eura**

„MAHOVINE“, Prirodoslovni odjel

Odrasli: **3 eura**

Djeca (7-18 godina), studenti: **1,50 eura**

Djeca do 7 godina, hrvatski umirovljenici besplatno
Napomena: Cijene su podložne promjenama ovisno
o organizatoru izložbe.

*Napomena: cijena radionica se može mijenjati ovisno o pojedinoj radionici

Stručna vodstva

Vrtičke/školske/studentске grupe do 30 studenata/
učenika/djece: **7 eura po grupi**

Pratnja (odgojitelji/ce, učitelji/ce, nastavnici/e i
profesori/ce) **ne plaćaju ulaz**

Građanstvo

Grupe (od 10 do 35 osoba): **20 eura po grupi**

Individualno (do 9 osoba): **po osobi 5 eura**

Cijena radionica

Cijena ulaznice za izložbu uvećana za **1 euro**

II Palače:

Odrasli: **4,50 eura**

Učenici i studenti, hrvatski umirovljenici: **2,50 eura**

Djeca do 7 godina: **1 euro**

Etnološki odjel:

Odrasli: **4,50 eura**

Učenici i studenti: **2,50 eura**

Djeca do 7 godina, umirovljenici: **1 euro**

Prirodoslovni odjel

Odrasli: **4,50 eura**

Učenici i studenti: **2,5 eura**

Djeca do 7 godina, umirovljenici: **1 euro**

KONTAKT

Web adresa: **www.nmz.hr**

Telefon: **023/251-851**

Napomena: Prema Zakonu o zaštiti osobnih
podataka prije sudjelovanja na edukativnom
programu NMZ-a svaki sudionik je dužan ispuniti
dostavljenju Privolu za obradu podataka u posebne
svrhe.

dr.sc. Renata Peroš,
ravnateljica Narodnog muzeja Zadar,
ravnateljica.nmz@gmail.com

Lucija Sekula,
mag. soc. i paed., muzejska pedagoginja,
pedagog@nmz.hr

RADNO VRIJEME

II Palače

Ponedjeljak - subota: 10 - 18 h

Nedjelja: zatvoreno

Gradska straža – Etnološki odjel

Ponedjeljak – petak: 9 – 14 h

Subota: 9 – 13 h

Nedjelja: zatvoreno

Područna etnografska zbirka Veli Iž

- zbog tehničkih razloga zbirka je zatvorena za posjete.

Područna kulturno–povijesna zbirka Mali Iž

Od 1. srpnja do 31. kolovoza

Ponedjeljak – subota: 18 – 22 h

Nedjelja: zatvoreno

Posjetiteljski centar Mali arsenal

Ponedjeljak - nedjelja: 9-12 i 18 - 22 h

Izložbeni paviljon Gradska loža

Ponedjeljak – petak: 9 – 14

Subota: 9 – 13

Nedjelja: zatvoreno

Prirodoslovni odjel

Ponedjeljak, utorak, četvrtak, petak: 9 -13

Srijeda: 13 -18

Subota i nedjelja: zatvoreno

Galerija umjetnina

Izložbe Galerije umjetnina održavaju se u prostoru II Palače i Gradske lože u radno vrijeme tih izložbenih prostora.

Odjel Muzej grada Zadra

- posjet izložbi je moguć uz obveznu prethodnu najavu

IMPRESSUM

Izdavač: **Narodni muzej Zadar**

Za izdavača: **dr.sc. Renata Peroš**

Urednica: **Lucija Sekula**

Autori programa: **Koraljka Alavanja, Natali Čop, Ivana Dražić, Jasenka Lulić Štorić, Hrvoje Perica, Renata Peroš, Lucija Sekula, Marija Šarić Ban, Nevena Štokić, Snježana Vujčić-Karlo**

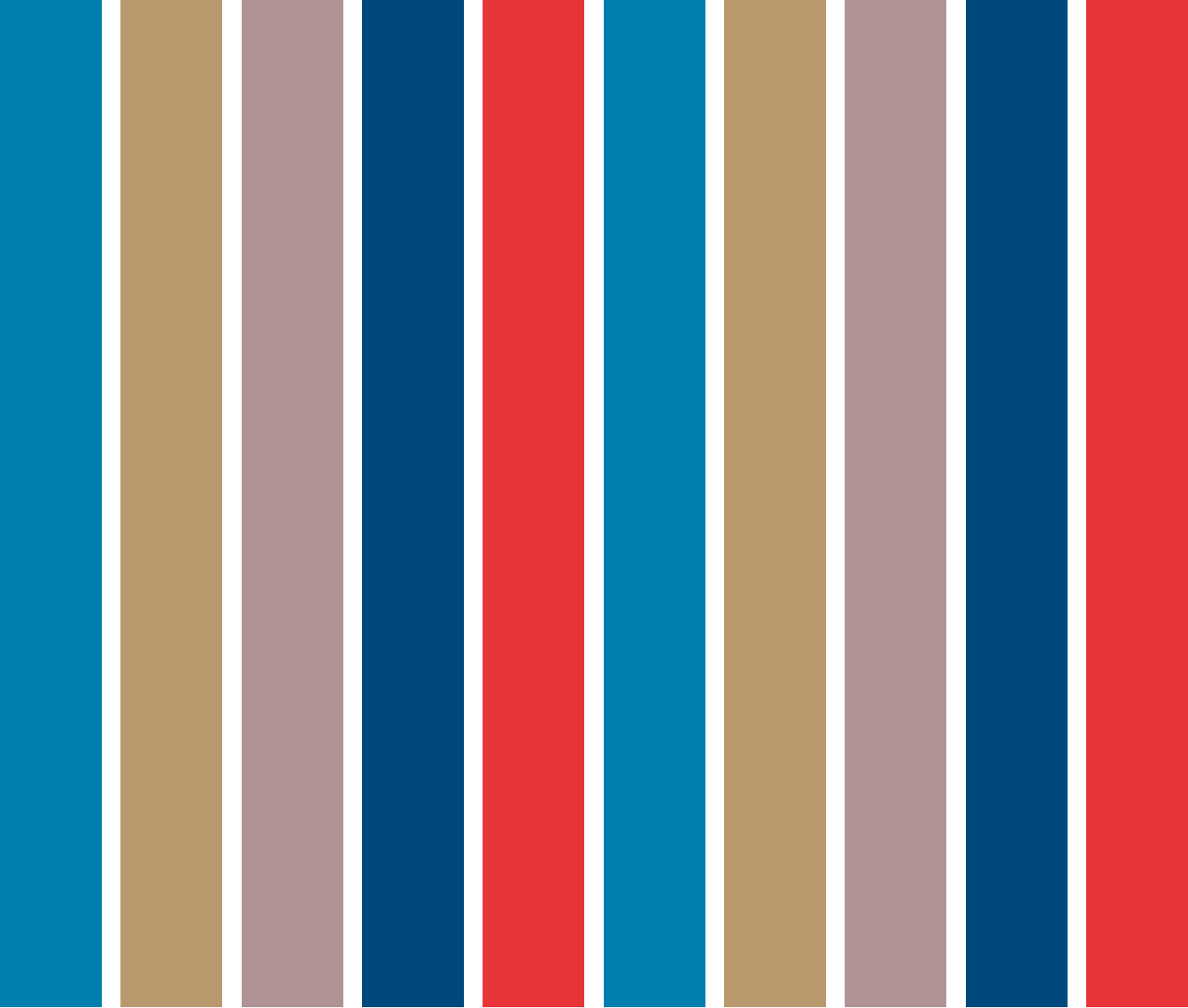
Autori teksta: **Koraljka Alavanja, Natali Čop, Ivana Dražić, Jasenka Lulić Štorić, Hrvoje Perica, Renata Peroš, Lucija Sekula, Marija Šarić Ban, Nevena Štokić, Snježana Vujčić-Karlo**

Autori fotografija: **Stipe Surać, Boštjan Vučak, Natali Čop, Snježana Vujčić-Karlo, Lucija Sekula, Marija Šarić Ban, Anamaria Kasumović**

Izvor fotografija: **Foto dokumentacija Narodnog muzeja Zadar; mrežna stranica Narodnog muzeja Zadar**

Grafičko oblikovanje i priprema: **Gordana Brborović**

V I D I M O S E U M U Z E J U !

NWZ